

Rekomendacje dla podjęcia przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego działań na rzecz udoskonalenia rewitalizacji w województwie wielkopolskim, w kontekście polityk, które prowadzi, i instrumentów, którymi dysponuje, również w związku z zarządzaniem WRPO 2014+¹

1) Do połowy 2015 roku programy rewitalizacji miało opracowane 35 miast. Biorąc jednak pod uwagę aktualne wytyczne, należy stwierdzić, że jedynie 15 spełniało nowe kryteria. Część pozostałych miast jest w trakcie opracowywania programów. Wzmocnieniem procesu planowania działań rewitalizacyjnych jest wsparcie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w ramach konkursu na „Modelową rewitalizację miast” (dofinansowanie uzyskało Leszno i Konin), a także Urzędu Marszałkowskiego w ramach konkursu dotacji na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji dla gmin województwa wielkopolskiego (do oceny merytorycznej dopuszczono 90 miast i gmin). Z uwagi na zaawansowanie prac nad nowymi programami rewitalizacji rozpoczęcie naboru projektów mogłoby nastąpić najwcześniej w połowie 2017 roku.

2) W oparciu o przeprowadzone badania należy stwierdzić, że programy rewitalizacji miast mają większą rację bytu po przekroczeniu pewnego progu wielkości miasta. Małe ośrodki są w sytuacji bardzo trudnej, gdyż wręcz niemożliwe jest określenie w ich strukturze przestrzennej obszarów problemowych z uwagi na zbyt małą skalę. W świetle analiz wydaje się, że dolną granicą dla obligatoryjnego opracowywania programów, strategii rewitalizacji mogłaby być liczba 15-20 tys. mieszkańców. W miastach, które przekraczają ten próg, możliwe jest w miarę sensowne wydzielenie spójnych obszarów funkcjonalnych, z których można na podstawie analizy wskaźnikowej i jakościowej dokonać wyboru obszarów problemowych.

¹ Opracowano w oparciu o publikację Ciesiółka P., Kudłak R (red.) 2015. Rewitalizacja miast województwa wielkopolskiego. Wielkopolskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne, Poznań, ss. 185

3) Należy skupić interwencję na projektach, które stanowią część szerszej wizji i są powiązane z innymi projektami komplementarnymi. Warto wprowadzić silniejsze zachęty do realizacji projektów społecznych (nie mylić z projektami infrastrukturalno-społecznymi). Mogłoby się to odbyć poprzez wprowadzenie zasady: możesz realizować projekt infrastrukturalny, jeśli wraz z nim zrealizujesz na tym samym terenie projekt społeczny na odpowiednią kwotę. Należy jednak zastrzec, że nie można wymagać – w przypadku projektów społecznych – widocznych efektów ich realizacji w kilkuletniej perspektywie.

4) W świetle zdiagnozowanych aktualnie opinii i ocen można się spodziewać zmniejszenia aktywności planistycznej i inwestycyjnej w zakresie rewitalizacji w sytuacji ograniczenia wsparcia unijnego po 2020 roku. Było ono i jest obecnie bezpośrednim motywem opracowania dokumentów i realizacji dotychczasowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.